2026/2297

20.10.2026 г.

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2026/2297 НА КОМИСИЯТА

от 16 октомври 2026 година

относно наблюдението на нитратите и нитритите във фуражите и предотвратяването на наличието на нитрати и нитрити в някои фуражни суровини

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

(1) През 2020 г. Експертната група по замърсителите в хранителната верига (CONTAM) към Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) прие оценка на риска от нитрати и нитрити във фуражите ([1]).

(2) ЕОБХ установи възможни опасения за здравето на преживните животни, свързани с наличието на нитрати в тревните и грубите фуражи и в продуктите от тях. Рискът за здравето от излагането на нитрити при селскостопанските животни и домашните любимци не можа да бъде оценен, тъй като не бяха налични референтни точки и/или оценки на излагането.

(3) ЕОБХ установи необходимостта, наред с другото, от повече информация относно наличието на нитрати и нитрити в тревните и грубите фуражи и производните им продукти, както и на нитрити в продуктите и страничните продукти от захарно цвекло и захарна тръстика и от производството на нишесте и алкохолни напитки.

(4) С Директива 2002/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]) се определят максимално допустимите количества на нитритите във фуражните суровини, с изключение на силажа, продуктите и страничните продукти от захарно цвекло и захарна тръстика и от производството на нишесте и алкохолни напитки, както и в пълноценните фуражи.

(5) Земеделските стопани следва да бъдат насърчавани да прилагат добри практики за предотвратяване на високо съдържание на нитрати и нитрити в тревните и грубите фуражи и продуктите от тях, а на операторите в сектора на фуражите следва да се препоръчва да прилагат добри практики за предотвратяване на високо съдържание на нитрити в продуктите и страничните продукти от захарно цвекло и захарна тръстика и от производството на нишесте и алкохолни напитки. Това би могло да се постигне чрез прилагане на принципите, определени в приложението към настоящата препоръка.

(6) Поради това е целесъобразно да се препоръча наблюдение на нитратите и нитритите в някои фуражни суровини и да се предвидят принципи за препоръчване на прилагането на добри практики за предотвратяване на високо съдържание на нитрати и нитрити в някои фуражни суровини.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. На държавите членки, с активното участие на земеделските стопани и другите оператори от сектора на фуражите, се препоръчва да наблюдават наличието на нитрати и нитрити в тревните и грубите фуражи и производните им продукти, както и на нитрити в продуктите и страничните продукти от захарно цвекло и захарна тръстика и от производството на нишесте и алкохолни напитки.

2. На държавите членки и операторите в сектора на фуражите се препоръчва да предоставят данните на ЕОБХ с цел съставяне на единна база данни в съответствие с изискванията на Насоките на ЕОБХ относно стандартното описание на пробите за храни и фуражи (Guidance on Standard Sample Description (SSD) for Food and Feed) и с допълнителните особени изисквания на ЕОБХ за докладването ([3]).

([1]) Експертна група по замърсителите в хранителната верига към ЕОБХ, 2020 г. Научно становище относно оценката на риска от нитрати и нитрити във фуражите. *EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ)* 2020 г.;18(11):6290, 110 стр., https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6290.

([2]) Директива 2002/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 май 2002 г. относно нежеланите вещества в храните за животни (ОВ L 140, 30.5.2002 г., стр. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj).

([3]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.

3. На държавите членки се препоръчва да вземат предвид принципите, определени в приложението, когато препоръчват на земеделските стопани и другите оператори от сектора на фуражите мерки за намаляване на съдържанието на нитрати и нитрити в тревните и грубите фуражи и производните им продукти, както и на нитрити в продуктите и страничните продукти от захарно цвекло и захарна тръстика и от производството на нишесте и алкохолни напитки.

Съставено в Брюксел на 16 октомври 2026 година.

За Комисията
Olivér VÁRHELYI
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

Принципи за предотвратяване на наличието на нитрати и нитрити във фуражите и намаляване на съдържанието им, както и за намаляване на излагането на животните на нитрати и нитрити

1. Следва да се прилагат добри селскостопански практики, за да се направи така, че съдържанието на нитрати във фуражите да бъде толкова ниско, колкото е разумно постижимо, като се осигурят добри условия за отглеждане и се обърне специално внимание на наторяването с азот (без прекомерно и късно прилагане). Факторите, за които е известно, че причиняват натрупване на нитрати в растението, включват суша, облачно или студено време и прилагане на определени продукти за растителна защита.

2. Съдържанието на нитрати зависи също от етапа на зрялост (по-младите растения обикновено съдържат по-големи количества нитрати, а с узряването на растенията съдържанието на нитрати намалява) и от частта от растението (по-голямата част от нитратите се намират в долната част на стъблото). Поради това прибирането на реколтата на етап близо до зрялост и повдигането на режещата глава, за да се избягва избирателно основата на стъблата, намаляват риска от токсичността на нитратите.

3. За предпочитане е тревните и грубите фуражи с високо съдържание на нитрати да се прибират и подават като силаж, тъй като процесът на ферментация при силажиране на фуража намалява съдържанието на нитрати, когато се извършва при добри условия.

4. Следва да се направи така, че водата, използвана за пиене от животните или за производството на фуражи, да съдържа малки количества нитрати (т.е. под 200 mg/l).

5. Целесъобразно е да се проверява наличието на нитрати във фуражите, за които е известно, че съдържат големи количества нитрати, и особено при метеорологични и/или производствени условия, за които е известно, че водят до по-високо от обичайното съдържание на нитрати. Ако проверката покаже, че е възможно съдържанието на нитрати да е високо, е целесъобразно да се извърши количествен анализ. В случай на много високо съдържание на нитрати (напр. над 4 000 mg/kg за фураж със съдържание на влага 12 %) следва да се избягва храненето на бременни животни с този фураж и да се ограничи делът на този фураж в дажбата за другите животни.

6. Високото съдържание на нитрити в продуктите и страничните продукти от захарно цвекло и захарна тръстика и от производството на нишесте и алкохолни напитки следва да се предотвратява чрез избягване или намаляване на бактериалните инфекции. Фуражните суровини със съдържание на нитрити като $NaNO_2$ над 200 mg/kg (за фураж със съдържание на влага над 12 %) следва да не се използват за хранене на животни.